

ВИСТУП

на всеукраїнському профспілковому віче голови профспілкового комітету первинної організації Профспілки металургів і гірників України ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» Наталі Маринюк

Стаття 22 Конституції України передбачає, що при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Проект закону «Про працю» значно звужує соціальні права та гарантії працівників та позбавляє їх права на захист профспілками. Прошу вас подивитись на цей законопроект з точки зору простих працівників. Що вони отримують?

1. Роботодавець зможе звільнити працівників з власної ініціативи без звернення до профспілки за отриманням згоди на таке звільнення. Для звільнення буде достатньо повідомити працівника у строк від 15 до 90 днів в залежності від періоду роботи працівника у цього роботодавця (ст. 35).

2. Скасовується чинна нині заборона на звільнення вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (до шести років – у разі хвороби дитини), одиноких матерів, які мають дитину віком до чотирнадцяти років або дитину з інвалідністю. Жінки захищені від звільнення лише в період використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами (70 днів до пологів і 56 днів після).

Як звільненій одинокій матері, яка має дитину з інвалідністю, прогородувати свою дитину? Реалізація цієї норми призведе до погіршення демографічної ситуації в Україні.

3. Працівники гірничо-металургійної, вугільної, сланцевої, електроенергетичної промисловості позбавляються права на збільшення основної відпустки на 4 календарних дні. Крім того, працівники втрачають право на додаткові відпустки:

- за роботу зі шкідливими та важкими умовами праці;
- за особливий характер праці;
- соціальну відпустку працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину – особу з інвалідністю з дитинства підгрупи А I групи.

4. Трудящі позбавляються права на оплату праці у подвійному розмірі за роботу у вихідні, святкові чи неробочі дні, за надурочну роботу.

Законопроект передбачає підвищення оплати праці за таку роботу на 20 відсотків від оплати праці працівника в межах встановленої у трудовому договорі норми праці, тобто в 5 разів менше, ніж зараз.

5. Працівників позбавляють права захищати свої права і відстоювати інтереси безкоштовно, швидко та ефективно в комісіях по трудових спорах і змушують звертатися до адвокатів і медіаторів та сплачувати їхні послуги за власний рахунок, на що не кожен має кошти. Крім того, розгляд спору у суді може тривати роками.

6. Законопроект значно зменшує фінансову відповідальність роботодавців за порушення трудового законодавства.

7. Проект закону значно обмежує можливість проведення колективних переговорів та унеможливує діяльність профспілок з захисту прав та інтересів працівників.

Скасовується обов'язок роботодавця узгоджувати з виборним органом профспілки:

- форми і системи оплати праці, норми праці, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій та інших заохочувальних виплат;

**Виступ на всеукраїнському профспілковому віче
голови профспілкового комітету первинної організації Профспілки металургів і гірників
України ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» Наталі Маринюк**

– графіки змінності та графіки відпусток;

– отримувати дозвіл на проведення надурочних робіт та робіт у вихідні дні. При цьому скасовані граничні норми застосування надурочних робіт (зараз 120 годин на рік).

Законопроектом скасовуються Кодекс законів про працю України, Закони України «Про оплату праці», «Про відпустки». При цьому значна кількість норм цих законів щодо прав та гарантій працівників та обов'язків роботодавців не імplementовані до проекту Закону України «Про працю».

Проект закону «Про працю» порушує не тільки національне законодавство України, а й основоположні міжнародні трудові стандарти. Законопроектом скасовуються закони, якими ратифіковані конвенції Міжнародної організації праці (п. 4 розділу Х «Прикінцеві положення»). Це взагалі недопустимо, оскільки конвенції і рекомендації МОП встановлюють загальновизнані у світі мінімальні трудові, соціально-економічні гарантії. Дотримання та врахування їх положень є пріоритетним при здійсненні будь-якою державою соціально-економічної політики.

Крім того, проект закону «Про працю» та проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо окремих питань професійних спілок) (реєстр. № 2681) порушують умови Договору про асоціацію з Європейським Союзом. Підписуючи цей Договір, влада України гарантувала проведення відповідних реформ, в тому числі соціальних, щоб відповідати нормам та стандартам Європейської соціальної моделі, яка є зразком відповідальності держави, роботодавців та профспілок, що ведуть соціальний діалог. Запропоновані Урядом України проекти закону «Про працю» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо окремих питань професійних спілок) (реєстр. № 2681) порушують домовленості з Європейським Союзом, призводять до втрати авторитету України у світовій спільноті, унеможливають вступ України до Євросоюзу та підривають довіру до представників влади, яких обрала переважна більшість виборців.

Реалізація проектів законів «Про працю» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо окремих питань професійних спілок) (реєстр. № 2681) матимуть вкрай негативний вплив на ринок праці та ринкове середовище, розпочнуться масові протести через позбавлення мільйонів працівників соціальних прав та гарантій, які вони мають зараз, зросте еміграція молоді за кордон та матимуть місце негативні наслідки для розвитку національної економіки в цілому.

Враховуючи вищевикладене,

1. Вимагаємо від Кабінету Міністрів України негайно відкликати з Верховної Ради України проект Закону України «Про працю» (реєстр. № 2708 від 27.12.2019) та проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо окремих питань професійних спілок) (реєстр. № 2681).

2. Вимагаємо від Кабінету Міністрів України провести переговори та консультації щодо трудового законодавства з репрезентативними всеукраїнськими об'єднаннями профспілок, роботодавцями та міжнародними експертами з трудового законодавства, зокрема з представниками Міжнародної організації праці та міжнародних профспілкових організацій.